

Økonomisk kvartalsoversigt

4. kvartal 2018

Udgivet: marts 2019

Introduktion

Økonomisk kvartaloversigt fra Danske Byggecentre giver et kort og koncentreret overblik over økonomiske forhold af betydning for branchen. Publikationen henvender sig til alle interesserede, men er skrevet med særligt henblik på beslutningstagere i medlemsvirksomhederne.

Økonomisk kvartaloversigt 4. kvartal 2018 bygger på materiale fra Dansk Byggeri og på aktuelle tal fra Danmarks Statistik. Kvartaloversigten bygger ligeledes på Danske Byggecentres indsamling af data til belysning af udviklingen i medlemsvirksomhedernes omsætning. Denne indsamling af data forestås af IFO - Institut for Opinionsanalyse ApS.

Økonomisk kvartaloversigt 4. kvartal 2018 har fire afsnit:

1. Politiske anbefalinger
2. Status på dansk økonomi
3. Status i byggeriet og på ejendomsmarkedet
4. Byggecentrenes omsætning

Økonomisk kvartaloversigt er skrevet af Danske Byggecentres sekretariat - det må frit citeres og videreformidles mod behørig kildeangivelse.

Redaktionen er afsluttet 13. marts 2019.

Politiske anbefalinger

Positivt med mere fleksibel Boligjobordning.

Hos Danske Byggecentre ser vi meget positivt på udsigten til at politiske forhandlinger om at forbedre Boligjobordningen, er lige på trapperne.

Som ordningen er i dag, kan man fradrage 12.200 kr. til grønne håndværksydelser og 6.100 kr. til serviceudgifter som f.eks. rengøring. Det er rigtig positivt, at der nu er snak om en mere fleksibel ordning, hvor man kan sammenlægge beløbene, så man som borger selv kan vælge, om man vil bruge hele fradraget på håndværksydelser eller serviceydelser.

Et mere generøst håndværkerfradrag vil i højere grad give et økonomisk incitament til danskerne om at udføre grønne renoveringer, som f.eks. at energirenovere deres hjem. Vi ved samtidig fra undersøgelser, at håndværkerfradraget er et af de bedste midler til at nedbringe sort arbejde, så forhandlingerne kan kun gå for langsomt, og vi ser frem til at se, hvad det ender ud med.

Vi ser også gerne, at man kigger mod Sverige, hvor man kan få fradrag til mere generelle håndværksydelser, ud over grønne tiltag, som den danske model er bygget op omkring i dag. Det vil i endnu højere grad være med til at nedbringe sort arbejde, og det vil være med til at give hele Danmarks boligbestand et generelt løft. Det er noget, vi håber at partierne vil bringe med til forhandlingsbordet.

Pensionsudspil hænger ikke sammen

Der er også gang i forhandlingerne om et nyt pensionsudspil fra Socialdemokratiet, der vil gøre antallet af år, og hvilket job man har, afgørende for hvornår man kan gå på pension.

Hos Danske Byggecentre synes vi ikke det giver mening at trække folk tidligere ud af arbejdsmarkedet, når vi står med et arbejdsmarked, og specielt en byggebranche der skriger på arbejdskraft. Vi skal selvfølgelig hjælpe de mennesker, som af forskellige årsager ikke kan arbejde, som vi allerede gør i dag, men det nytter ikke noget at generalisere bestemte fag eller brancher. Det er meget individuelt hvordan vi ældes, og hvordan vores helbred er.

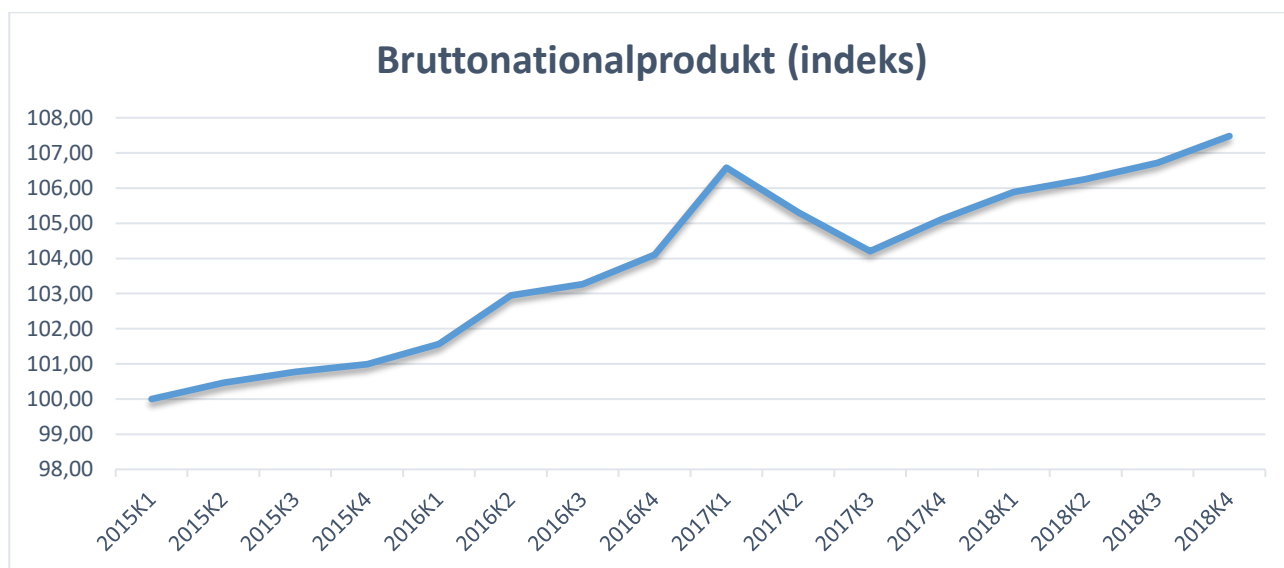
Fokus bør i stedet ligge på, at arbejde mod et bedre arbejdsmiljø med flere redskaber, der kan hjælpe med f.eks. tunge løft. Der er allerede mange hjælpemidler i f.eks. byggebranchen, der hjælper med at gøre arbejdet mindre fysisk hårdt, og branchen arbejder konstant på at udvikle flere. Vi hjælper gerne til, hvor vi kan.

Status på dansk økonomi

Danmarks økonomi er stadig opadgående. Som nedenstående kurve viser, så har BNP været stigende siden tredje kvartal 2017, hvor BNP faldt som følge af et fald i privatforbruget, da folk ikke købte biler i perioden under forhandlingerne om at sænke bilafgifterne. Fra tredje kvartal 2018 til fjerde kvartal 2018 er BNP steget med ca. 0,7 %, når der korrigeres for prisudvikling og sæsonudsving. Ifølge "nyt fra Danmarks statistik" 28. februar 2019, nr. 75 var det især en stigning i eksporten på 0,9 %, der bidrog til væksten. Væksten i eksporten var især trukket af en stigning i vareeksporten på 2,2 %, mens eksporten af tjenester faldt med 1,6 %. Selvom det stadig ser positivt ud for den danske økonomi, så er der faktorer i verden, som vil ramme en lille åben økonomi som Danmarks. Brexit og handelskrige skaber usikkerhed, og det risikerer også at påvirke den danske økonomi negativt.

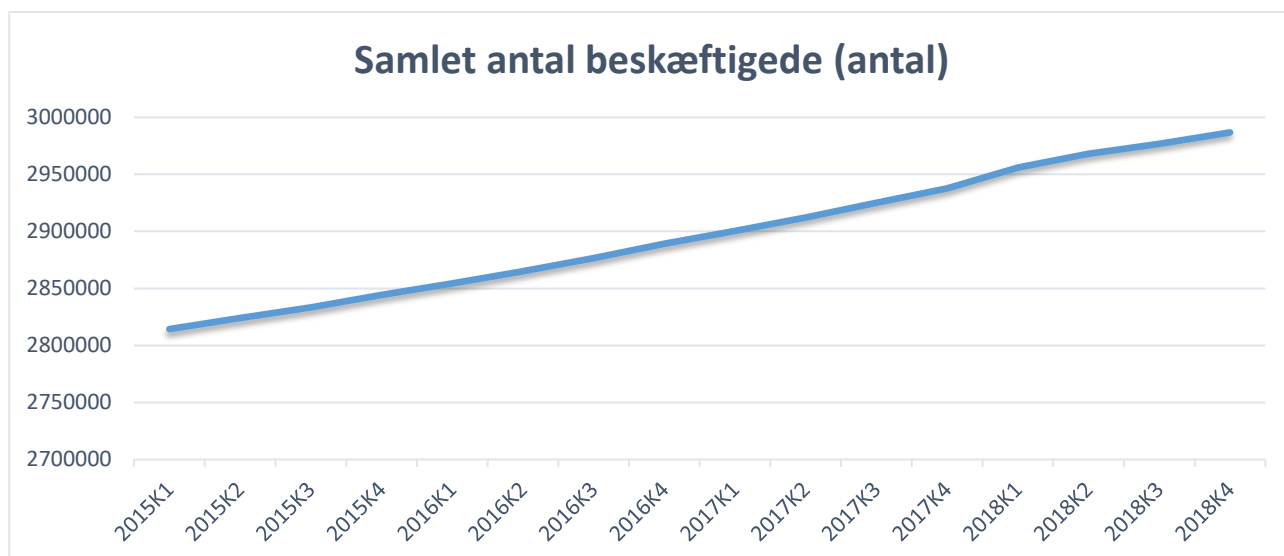
For hele 2018 i forhold til 2017 steg BNP med 1,2 % og er især trukket af investeringer og privatforbrug ifølge "nyt fra Danmarks statistik" 28. februar 2019, nr. 75. 1,2 % kan virke som en lav årsvækst, men Danmarks Statistik oplyser at den fremstår lav pga. tekniske forhold:

Det nuværende bud på væksten i 2018 fremstår dog noget underdrejet. Dette skyldes særligt to faktorer. For det første er der endnu ikke grundlag for at periodisere en ekstraordinær patentbetaling, der i øjeblikket er placeret i første kvartal 2017. Periodiseringen forventes at reducere BNP i 2017 og dermed indirekte øge væksten i 2018... For det andet bidrog faldet i BNP i midten af 2017 til et meget lavt udgangspunkt for væksten i 2018. Det resulterer i en årsvækst, der ligger noget under den vækst, der har været i løbet af 2018.

Kilde: Egen tilvirkning på tal fra Danmarks Statistik NKH02 marts 2019 (2010 kædede priser, sæsonkorrigeret). Indeks 1. kv. 2015 = 100.

Beskæftigelsesniveauet i Danmark er også fortsat stigende. Fra tredje kvartal 2018 til fjerde kvartal 2018 steg beskæftigelsen med 0,36 %, og der er nu 2.986.752 personer i beskæftigelse, når der ses bort fra sæsonudsving. Det samlede antal beskæftigede i Danmark er steget med 52.975 personer i 2018 i forhold til 2017. Det svarer til en stigning på 1,8 %.

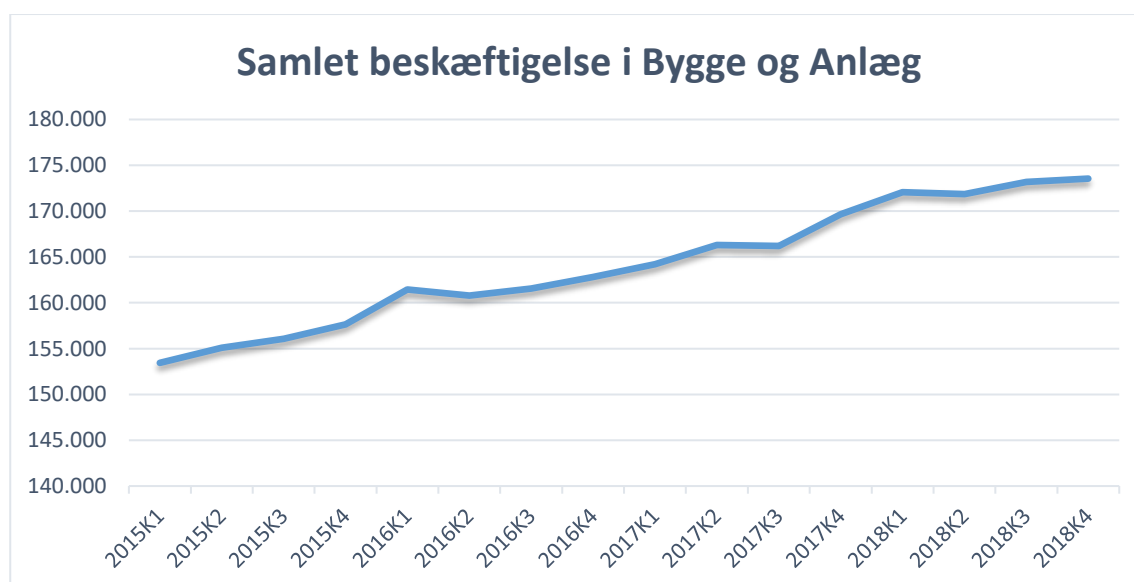

Kilde: Egen tilvirkning på tal fra Danmarks Statistik NKHB marts 2019 (sæsonkorrigeret). Indeks 1. kvrt. 2015 = 100.

Status i byggeriet og på ejendomsmarkedet

Byggeriet

I fjerde kvartal 2018 var der 173.549 personer beskæftigede i bygge og anlægsbranchen, når man ser bort fra sæsonudsving. Det er en stigning på 3.899 personer i forhold til fjerde kvartal 2017, og det højeste beskæftigelsesniveau i 10 år.

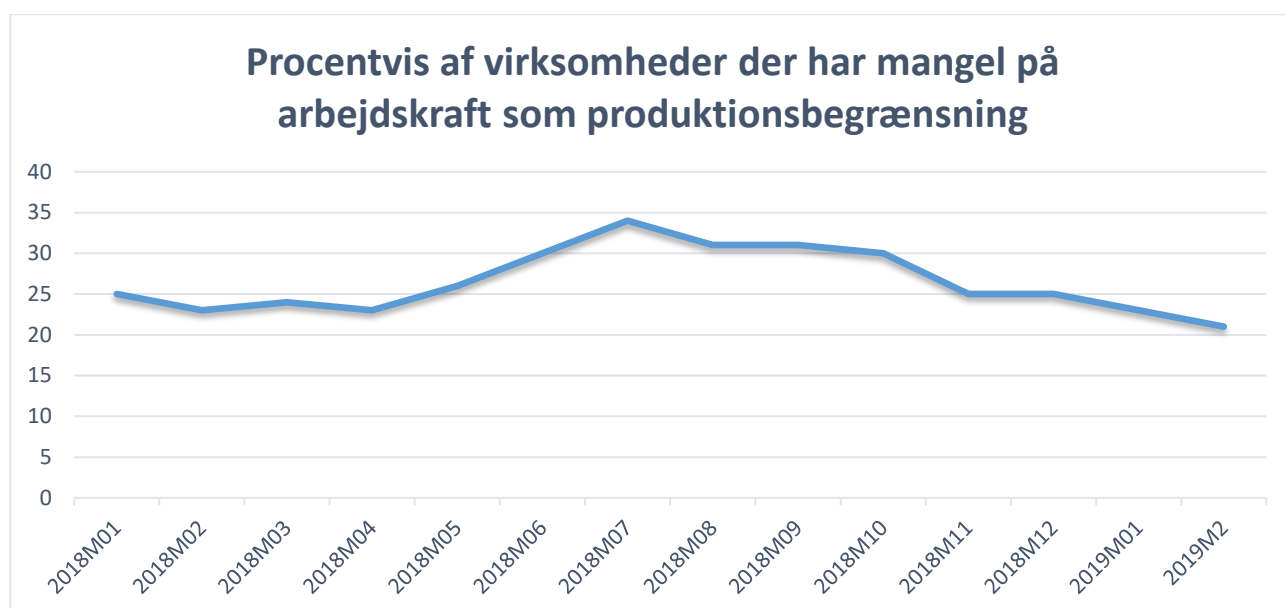

Kilde: Egen tilvirkning af tal fra Danmarks Statistik BYG1 (Sæsonkorrigeret) februar 2019.

I 2018 har der dog været en mere afdæmpet jobvækst, end hvad vi har set de seneste år, og Dansk Byggeri forventer en mere moderat udvikling i antallet af nye job i 2019.

2019 bliver præget af et todelt marked. På den ene side vil der fortsat være solid aktivitet ved boligbyggeri og renoveringer, og deraf følgende udfordringer med at finde kvalificerede medarbejdere. Omvendt trækker anlægsbranchen - dvs. vej- og baneanlæg - i modsat retning. Her er mangel på opgaver nu den største udfordring, siger Dansk Byggeris cheføkonom Bo Sandberg.

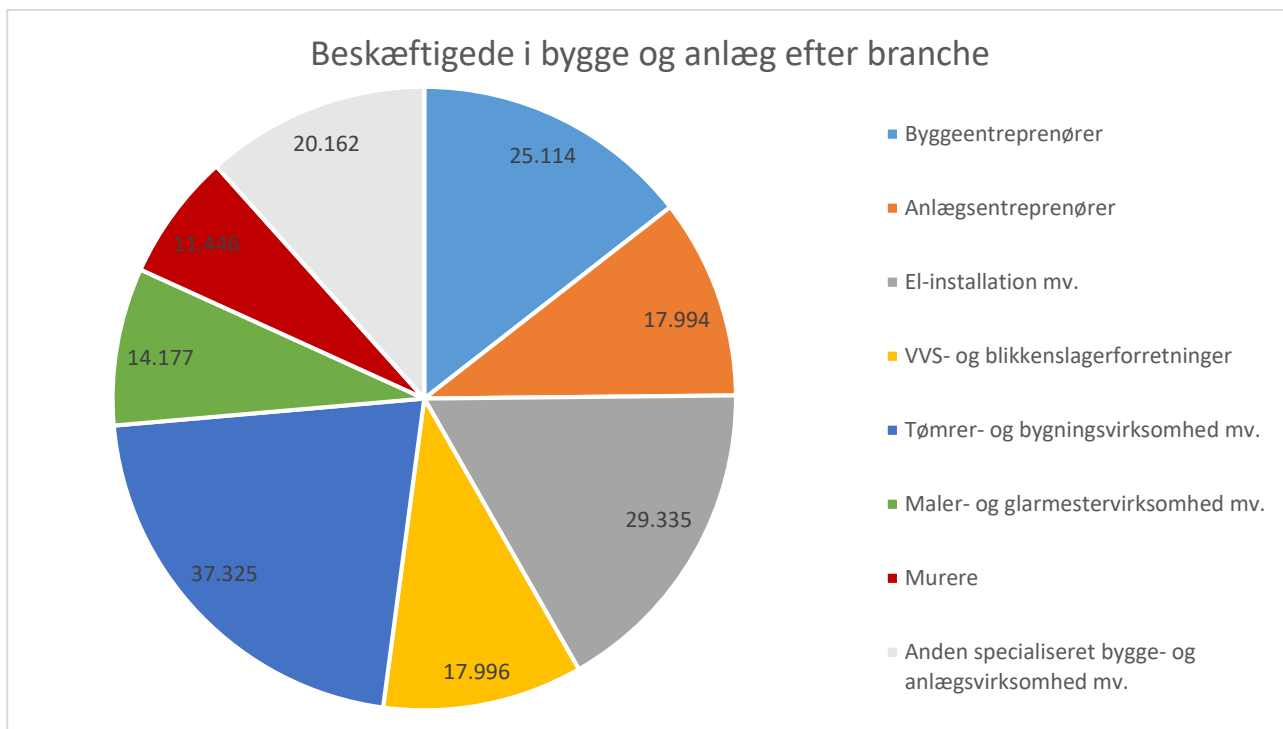
Det store problem for branchen med at finde kvalificeret arbejdskraft vil altså fortsætte ind i 2019. Ifølge Danmarks Statistiks konjunkturbarometer, var der i februar 2019 21 % af virksomhederne i bygge- og anlægsbranchen, der havde mangel på arbejdskraft som produktionsbegrænsning. Selvom kurven viser, at mangel på arbejdskraft har været nedadgående siden juli 2018, er 21 % stadig en alt for høj andel der ikke kan skaffe den nødvendige arbejdskraft, og man kunne tro, at hvis der ikke bliver gjort noget politisk, så vil den andel stige igen i løbet af foråret og sommeren, hvor der historisk er mere gang i byggeriet.

Kilde: Egen tilvirkning af tal fra Danmarks Statistik KBYG33 marts 2019.

Problemet med at skaffe den rette arbejdskraft kan også ses i virksomhedernes ordrebøger. I februar 2019 havde virksomhederne, ifølge konjunkturbarometer fra Danmarks Statistik, i gennemsnit arbejde 5,5 måneder ud i fremtiden. Det er selvfølgelig positivt, at der er gang i branchen, men hvis det havde været nemmere at skaffe den nødvendige arbejdskraft, så vidner de tal om, at væksten i branchen kunne have været højere.

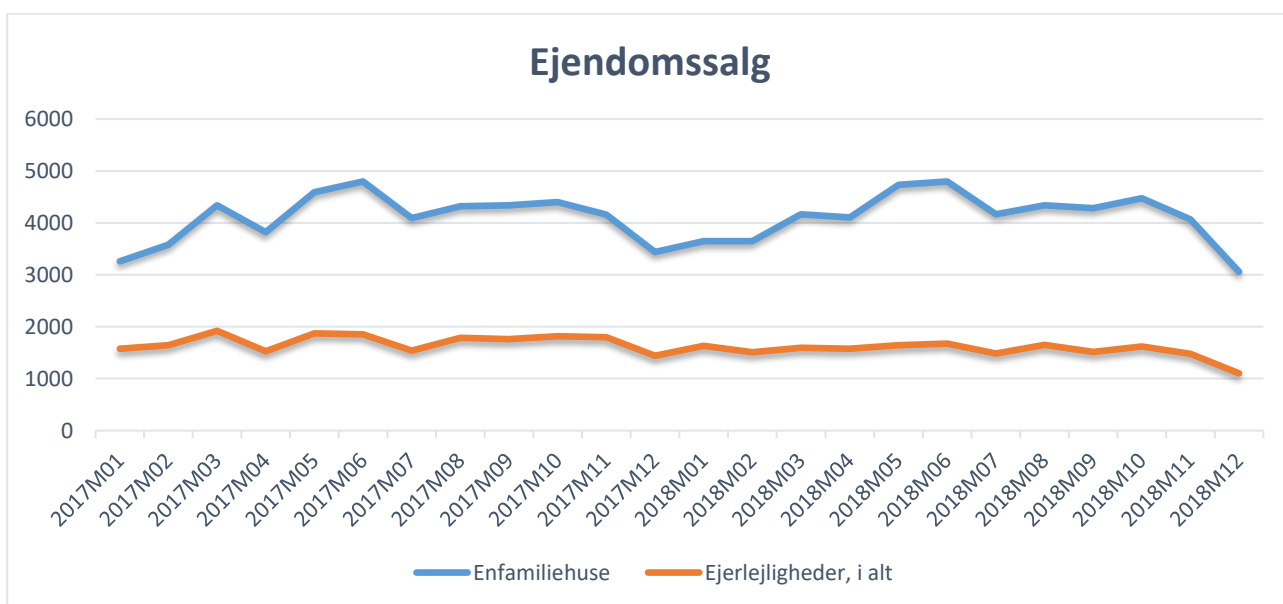
Ser vi på beskæftigelse fordelt på brancher, viser nedenstående figur, at der var ansat flest tømrere i fjerde kvartal 2018, henholdsvis 37.325 personer, efterfulgt af el-installation mv. på 29.335 personer.

Kilde: Egen tilvirkning af tal fra Danmarks Statistik BYG1 (Sæsonkorrigeret) februar 2019.

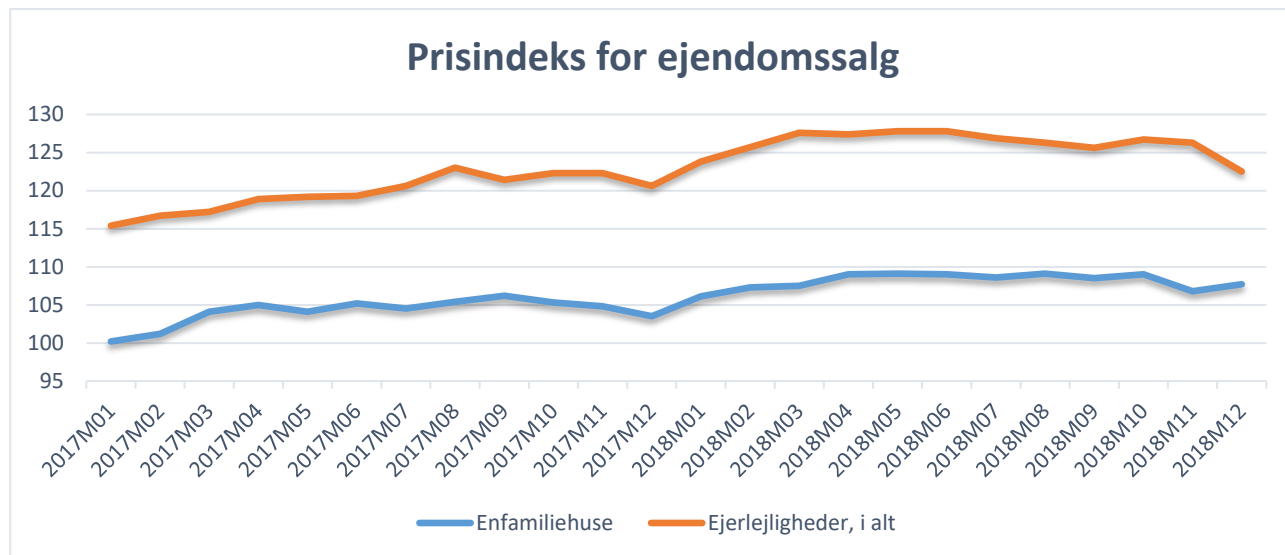
Ejendomsmarkedet

I december måned 2018 så vi et markant fald i handler af ejerlejligheder i forhold til samme periode året før. Nedenstående kurve viser, at der på landsplan blev handlet 1.102 ejerlejligheder i december 2018 mod 1.440 i december 2017. Det svarer til et fald på 23,5 %. Også salget af enfamiliehuse faldt fra 3.437 i december 2017 til 3.059 salg i december 2018, svarende til et fald på 11 %. Samlet set blev der handlet 67.974 ejendomme i 2018 mod 69.687 i 2017. Det er et fald på 1.713 handler i 2018 i forhold til 2017. Det skal dog nævnes at 2017 bød på det højeste antal handler de seneste 10 år.

Kilde: Egen tilvirkning af tal fra Danmarks Statistik EJEN13 marts 2019.

Seneste prisindeks for ejendomssalg fra Danmarks Statistik viser en stigning i prisen både for ejerlejligheder og enfamiliehuse i december 2018 i forhold til december 2017. Ejerlejlighederne er steget 1,9 % i pris i 2018 i forhold til 2017. Enfamiliehuse er i samme periode steget 4,2 %. Ejerlejlighederne har dog haft et forholdsvis stort fald i pris fra november til december 2018 på 3,8 %. Her steg enfamiliehuse 0,9 % i pris.

Kilde: Egen tilvirkning af tal fra Danmarks Statistik EJEN14 marts 2019.

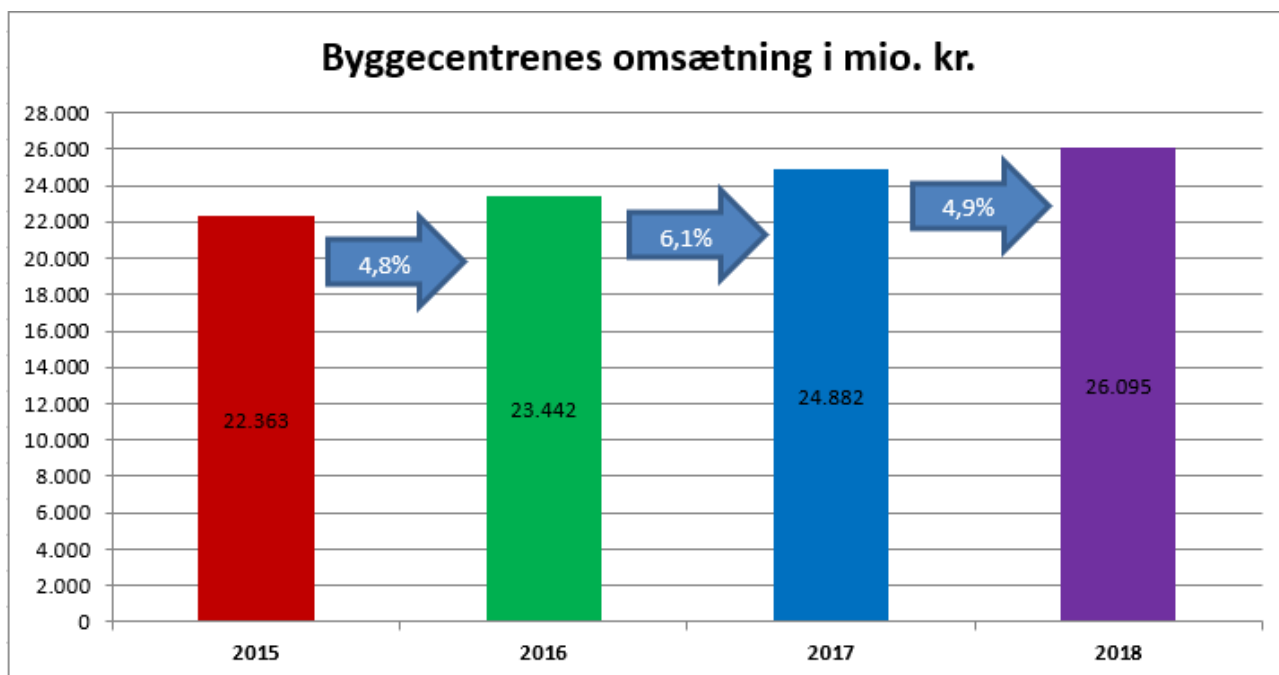
Alt i alt peger mundvigene nedad for ejendomsmarkedet ifølge cheføkonom i Dansk Byggeri, Bo Sandberg, Bygtek.dk 6. marts 2019:

Samlet set er tendensen dog, at mundvigene peger noget nedad på boligmarkedet, og der er betydelig nervøsitet i markedet - både fordi ejendomsvurderingerne er forsinkede og fordi det er svært at forholde sig til de nye boligskatte regler i 2021, før de er en realitet. Dermed tages toppen af ejerlejlighedsmarkedet, hvilket i anden bølge også vil føre til færre nybyggede boliger og lidt mindre byggeaktivitet.

Byggecentrenes omsætning

Når det går godt i byggebranchen, som ovenstående tal viser, så går det som regel også godt i de danske byggecentre. Seneste tal for omsætningen viser da også en vækst for 2018 i forhold til 2017, om end væksten er lavere end i 2017.

Aktuelle tal for omsætningen blandt de største medlemmer er indsamlet af IFO - Institutet for Opinionsanalyse A/S på vegne af Danske Byggecentre. Tallene indsamles fire gange årligt. Den indsamlede statistik udgør cirka 78 % af det samlede marked.

Omsætningen i de danske byggecentre var på ca. 26,1 mia. i 2018. Det er en stigning på ca. 1,2 mia. i forhold til 2017, svarende til en vækst på 4,9 %. Det er en lavere vækst end sidste år, hvor omsætningen blandt Danske Byggecentres medlemsvirksomheder steg med 6,1 % fra 2016 til 2017.